

Uchwała nr 2 Komisji habilitacyjnej
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania dr. Piotrowi Kuligowskiemu
stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia
z dn. 12 września 2025 r.
zawierająca opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego

Komisja habilitacyjna w postępowaniu w sprawie nadania **dr. Piotrowi Kuligowskiemu** stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia, powołana przez Radę Naukową Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk uchwałą nr 8/3/2025 r. z dn. 24 kwietnia 2025 r. w składzie:

prof. dr hab. Tomasz Schramm (przewodniczący) (UAM)
prof. dr hab. Tomasz Kizwalter (recenzent) (WH UW)
dr hab. Konrad Meus prof. UKEN (recenzent) (UKEN)
prof. dr hab. Tomasz Pudłocki (recenzent) (IH UJ)
prof. dr hab. Radosław Żurawski vel Grajewski (recenzent) (UŁ)
prof. dr hab. Anna Landau-Czajka (członek) (IH PAN)
prof. dr hab. Tadeusz Epsztein (sekretarz) (IH PAN),

po zapoznaniu się z całą dokumentacją wniosku dr. Piotra Kuligowskiego, w tym pozytywnymi recenzjami jego dorobku naukowego, a także wysłuchawszy kolokwium Habilitanta, stwierdza że osiągnięcia naukowe dr. Piotra Kuligowskiego stanowią oryginalny i ważny wkład w rozwój dyscypliny naukowej historia. W związku z tym Komisja **wyraża pozytywną opinię** w sprawie nadania **dr. Piotrowi Kuligowskiemu** stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia, uznając spełnienie przez Habilitanta warunków przewidzianych w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668).

Uzasadnienie

Dr Piotr Kuligowski ukończył w 2014 r. studia historyczne na Wydziale Historycznym UAM w Poznaniu, w 2019 r. obronił na tej samej uczelni doktorat: „Radykałowie polistopadowi wobec procesów modernizacji: ewolucja postaw głównych przedstawicieli (1832-1888)”

napisany pod kierunkiem dr hab. Rafała Dobka. Habilitant jest autorem dwóch książek (*Radykałowie polistopadowi i nowoczesna galaktyka pojęć, 1832-1888*, Kraków 2020; *«Zniszczyć wszelkie państwo». Idee wędrowne Ludwika Królikowskiego (1799-1879)*, Poznań 2020), a także 24 artykułów (w tym 9 opublikowanych po doktoracie) i kilku innych tekstów naukowych. Duża część opublikowanych tekstów Habilitanta, w tym także wszystkie ze zgłoszonego cyklu 8 artykułów ukazała się drukiem w recenzowanych i renomowanych czasopiśmie zagranicznych. Dr Kuligowski brał aktywny udział w kilkudziesięciu konferencjach naukowych, w tym bardzo wielu zagranicznych. Był współorganizatorem konferencji, także zagranicznych. Prowadził (i prowadzi) własne projekty badawcze (granty) i uczestniczył (i uczestniczy) w innych zespołach naukowych. Otrzymał kilka stypendiów i nagród. Uczestniczył w kilkunastu stażach naukowych, głównie zagranicznych. Recenzował przed publikacją różne opracowania naukowe, jest zewnętrznym recenzentem w kilkunastu pismach naukowych.

Dr Piotr Kuligowski jako główne osiągnięcie naukowe będące podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego przedstawił cykl 8 artykułów pt. „Transfer pojęć społeczno-politycznych w dziewiętnastowiecznej Europie”.

Wszystkie cztery recenzje omawiające dorobek naukowy Habilitanta kończą się pozytywnymi konkluzjami, wnioskującymi o dopuszczenia dr. Piotra Kuligowskiego do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego. Prof. Tomasz Kizwalter podsumowując swoje uwagi dotyczące głównego osiągnięcia naukowego Habilitanta napisał: „Cały cykl, będący podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego, rozpatrywany jako całość, zasługuje na wysoką ocenę, na wysoką ocenę zasługuje również każdy z tworzących go artykułów. Nie ulega wątpliwości, że wymienione publikacje stanowią znaczny wkład w rozwój badań historycznych”. Dr hab. Konrad Meus dodał, że „oceniane artykuły prezentują nowatorskie podejście do badanego zagadnienia, a także wnoszą istotne ustalenia badawcze, szczególnie dla historyków zajmujących się historią idei oraz myśli społeczno-politycznej.” Mniej jednoznaczna jest ocena prof. Tomasza Pudłockiego, który napisał, że „choć cykl artykułów, przedstawionych jako osiągnięcie naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny, objętością i szerokością tematyczną nie imponuje i jego tytuł częściowo nie odpowiada zawartości, to jednak sama analiza tekstów wystawia ich Autorowi bardzo dobre świadectwo.”

W recenzji Prof. Radosława Żurawskiego vel Grajewskiego znajdziemy również szczegółowe uwagi, charakteryzujące warsztat naukowy Habilitanta: „w każdym z ocenianych tekstów zaprezentowana została bardzo szeroka znajomość światowego dorobku naukowego w

problematyce, która była przedmiotem badań. [...] To co jest cechą wiodącą naukowego pisarstwa dr. Piotra Kuligowskiego to wielokrotnie stwierdzana duża dyscyplina intelektualna pozwalająca mu z rzadką precyzją prowadzić narrację odnoszącą się do często trudnych i skomplikowanych zagadnień badawczych. Godna podziwu i dostrzeżenia jest też umiejętność wynajdywania i formułowania ciekawych i oryginalnych problemów naukowych, które następnie stają się przedmiotem dociekań. Trafnie formułowane wnioski, zdolność analizowania trudnych przecież zagadnień i dochodzenia do licznych interesujących konkluzji i ciekawych spostrzeżeń towarzyszą wszystkim ocenianym przeze mnie tekstom.”

Wszyscy recenzenci dorobku Habilitanta podkreślili wartość innych publikacji dr. Kuligowskiego. Szczególnie wysokie oceny zbierają jego dwie książki, monografia o radykałach polistopadowych i biografia Ludwika Królikowskiego. Prof. Pudłocki napisał o nich: „To książki głęboko przemyślane, oparte na szerokiej kwerendzie źródłowej (obejmującej rozmaite źródła), erudycyjne, doskonale osadzone w mentalności badanego okresu, z interesującymi kontekstami i odniesieniami, pozwalającymi lepiej zrozumieć badane zagadnienia; obie pozycje odważnie dyskutują z osiągnięciami poprzedników, a zatem wnoszą nie tylko *quantum* wiedzy, ale i powiew nowości w interpretacji zjawisk. Dr Kuligowski – co bardzo ważne – stawia dobre, stymulujące hipotezy, a także proponuje własne spojrzenie w analizie, które następnie przekonywująco udowadnia.” Również prof. Żurawski vel Grajewski bardzo wysoko ocenił obie książki. O pierwszej mówi, że „czytelnik biorący do rąk recenzowaną rozprawę będzie miał rzadką możliwość obcowania z wielce oryginalną materią badawczą, opowiadaną przez Piotra Kuligowskiego na wysokim poziomie naukowym”. Ocenę drugiej kończy stwierdzeniem: „Rozprawa dostarcza kolejnego silnego argumentu, aby poznać dojrzałość naukową Habilitanta, jego szerokie odczytanie w literaturze przedmiotu, solidność warsztatową, a przede wszystkim zdolność do jasnego wykładu dotyczącego niełatwych problemów badawczych.”

W recenzjach i opiniach członków Komisji pojawiły się także uwagi krytyczne związane z dorobkiem Habilitanta. Dr hab. Meus zwrócił uwagę, że w głównym osiągnięciu naukowym Habilitanta „połowa przedłożonych tekstów posiada współautora [...] w przypadku postępowania awansowego (w dyscyplinie historia) dobór tekstów, gdzie Autor nie może wykazać się samodzielnym udziałem w ich powstaniu budzi uzasadnione wątpliwości”. Habilitant w autoreferacie złożył oświadczenie na temat swojego udziału w tekstach współautorskich, ale nie przedstawił podobnych oświadczeń współautorów, czego jednak nie wymagają obowiązujące przepisy. Profesorowie Kitzwalter i Meus żalowali, że Habilitant

zamiast cyklu 8 artykułów nie opracował własnej monografii poświęconej interesującej go tematyki. Zaś prof. Pudłocki dodał, że „jestem przekonany, że przy obecnej pracowitości i konsekwencji dr Kuligowski uwieńczy swoje studia monografią, w której udowodni nieprzekonanym, iż zasługuje na awans”. Prof. Żurawski vel Grajewski zauważył, że w cyklu 8 artykułów „w podstawie źródłowej większości opracowań dominują wszelkiego rodzaju publikacje [...] z niewielką tylko reprezentacją materiałów archiwalnych”.

Wszyscy członkowie Komisji byli zgodni, że aktywność Habilitanta ma wymiar międzynarodowy, nie tylko ze względu na przedmiot jego poszukiwań naukowych, ale także ze względu na jego obecność w życiu naukowo-organizacyjnym (konferencje, projekty badawcze, recenzje publikacji).

Nieliczne błędy i braki dostrzeżone w dorobku Habilitanta, wymienione w cytowanych recenzjach oraz opiniach członków Komisji nie mają większego wpływu na ogólną, wysoką ocenę aktywności naukowej dr. Kuligowskiego. Prof. Żurawski vel Grajewski w końcowym podsumowaniu podkreślił, że „w moich przekonaniu cały dorobek naukowy dr. Piotra Kuligowskiego uzasadnia opinię, że jest on w pełni dojrzałym i ukształtowanym zawodowo badaczem, posiadającym bogaty bagaż doświadczeń nie tylko związanych z tworzeniem opracowań historiograficznych, ale także z podejmowaniem aktywności organizacyjnej i dydaktycznej i – co warto podkreślić – sprawnie poruszającym się także w międzynarodowym środowisku naukowym.” Prof. Kizwalter zaznaczył, że „umiejętność przemyślanego budowania warsztatu badawczego jest wielką zaletą naukowej aktywności dr. Kuligowskiego.” Prof. Pudłocki dorzucił jeszcze, że o wysokiej pozycji naukowej Habilitanta świadczą liczne odwołania do jego tekstów w literaturze przedmiotu i uznanie jakim się cieszy ich autor („wciąż młody”) w środowisku naukowym („to co publikuje jest szeroko cytowane w kraju i poza jego granicami”): „mamy zatem w jego przypadku do czynienia z uczonym, który kładzie duży nacisk na jakość swoich tekstów, którą da się zmierzyć i ocenić.”

Podczas spotkania Komisji 12 września 2025 r. odbyło także kolokwium habilitacyjne dr. Piotra Kuligowskiego, które zostało pozytywnie **przyjęte** przez Komisję w tajnym głosowaniu (zał. Uchwała nr 1).

Po wyczerpaniu porządku obrad i dyskusji Komisja habilitacyjna stwierdziła, że dr Piotr Kuligowski **wypełnia warunki**, o których mowa w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668).

W głosowaniu nad Uchwałą wzięło udział 7 członków Komisji: za przyjęciem głosowało: 7 osób; przeciw: osób; wstrzymało się: osób.

Uchwała zapadła większością głosów.

Przewodniczący Komisji habilitacyjnej
prof. dr hab. Tomasz Schramm